

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-388/11-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Potštát, okres Přerov
Sídlo:	Školní 76, 753 62 Potštát
IČ:	47 184 370
Identifikátor:	600 146 383
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Alenou Cvešperovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Město Potštát, Zámecká 1, 753 62 Potštát
Místo inspekční činnosti:	Základní škola, Školní 76, Potštát Mateřská škola, Školní 76, Potštát
Termín inspekční činnosti:	29. březen – 1. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí a o činnosti mateřské školy podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v oblastech sociální, přírodovědné, matematické a čtenářské gramotnosti dětí před vstupem do základního vzdělávání.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona; zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy pro předškolní vzdělávání a základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Potštát, okres Přerov vykonává činnost základní školy (ZŠ), mateřské školy (MŠ), školní družiny (ŠD) a školní jídelny (ŠJ). Údaje zapsané ve zřizovací listině byly v souladu s údaji v rozhodnutí o zápisu školy do školského rejstříku i se skutečností. Pozitivem je skutečnost, že škola poskytuje vzdělávání a školské služby včetně stravování žáků na jednom místě v komplexu školní budovy.

Ve školním roce 2010/2011 probíhá vzdělávání podle těchto vzdělávacích programů:

- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) s názvem „Na světě je každý rád“, určen pro žáky 1. - 4. a 6. – 9. ročníku.
- Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 – dobiehající vzdělávací program pro žáky 5. ročníku
- MŠ pracuje podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV), který je zaměřený na environmentální výchovu a rozšířené hudební činnosti.

MŠ se stala součástí subjektu ZŠ a MŠ Potštát od 1. září 2003. Ve školním roce 2010/2011 jsou ve dvou třídách MŠ zapsány 44 děti ve věku od 2,5 do 7 let, z nich 20 je před nástupem do základního vzdělávání, 3 mají odklad povinné školní docházky a 2 jsou mladší tří let. Počet pracovníků (3 pedagogické pracovnice a 1 provozní) odpovídá počtu zapsaných dětí a specifickým podmínkám školy. V posledních třech letech došlo k mírnému zvýšení počtu dětí (37, 41, 44), vždy byly přijaty všechny přihlášené děti. Provoz MŠ je v době od 6.30 do 16.00 hod, činnost je organizována s ohledem na potřeby zákonných zástupců dětí a místní podmínky. Úplata za předškolní vzdělávání dítěte je stanovena na 200,- Kč měsíčně.

ZŠ poskytuje všeobecné vzdělání žákům 1. – 9. ročníku s cílem rozvíjet jejich individuální schopnosti, připravit je ke studiu na středních školách a do praktického života. Vzdělávací koncepce ZŠ vhodně navazuje na koncepci MŠ, místní tradice a možnosti. Na 1. stupni podporuje zejména výuku hudební výchovy, na 2. stupni je důraz kladen na environmentální a ekologickou výchovu a výchovu ke zdravému životnímu stylu, k čemuž má škola vhodné předpoklady. V souladu s aktuálními trendy škola vytváří příznivé podmínky pro výuku cizích jazyků a rozvoj počítačové gramotnosti žáků. Povinná výuka anglického jazyka je zahájena od 3. ročníku, na 2. stupni v rámci volitelných předmětů škola realizuje také výuku německého jazyka. Škola umožňuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) i žáků se studijními předpoklady. Pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP ZV má škola celkově průměrné personální, materiálně-technické a prostorové zázemí (viz dále v textu).

ZŠ se řadu let potýká (jako většina ZŠ) s poklesem počtu žáků. K výraznému úbytku došlo však až v roce 2010, ve srovnání s rokem 2008 ubylo 24 žáků. Ve školním roce 2010/2011 je otevřeno celkem 7 tříd, z toho 3 na 1. stupni a 4 na 2. stupni. Z důvodu nízkého počtu žáků byly vytvořeny dvě třídy se spojenými ročníky. V jedné třídě jsou žáci 1. a 2. ročníku, ve druhé třídě žáci 4. a 5. ročníku. K 30. 9. 2010 byl ke školní docházce zapsán 91 žák s průměrem 13 žáků na třídu. Stanovená kapacita ZŠ (270 žáků) je aktuálně využita z necelých 34 %. Jedno oddělení školní družiny (kapacita 25 žáků) je pravidelně plně využíváno.

Škola prochází postupnými změnami po stránce vzdělávací, personální i materiální. V posledních letech ve spolupráci se zřizovatelem a na základě školou zpracovaných a získaných grantů byly provedeny dílčí rekonstrukce a úpravy, které přispěly ke zkvalitnění podmínek vzdělávání. I přes tyto pozitivní změny se škola potýká s řadou problémů (viz dále v textu), jejichž řešení je koncepčně plánováno, realizace však je závislá na finančních možnostech zřizovatele.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Škola sleduje úspěšnost žáků v jednotlivých klasifikačních obdobích, pravidelně zjišťuje a hodnotí výsledky vzdělávání. Celkově jsou výsledky žáků na standardní úrovni, evidovaný počet neprospívajících je v současné době minimální (5 žáků neprospělo ve školním roce 2008/2009 a ve školním roce 2009/2010 neprospěl 1 žák). Řada žáků má však v posledních dvou školních letech dvě a více dostatečné (až 6), což svědčí o jistých problémech při zvládnutí základního učiva. Všichni vyučující nabízejí žákům i jejich zákonným zástupcům (pokud je zájem) individuální konzultace během pevně stanovených konzultačních hodin, v případě potřeby kdykoliv dle dohody. Pro celostátní srovnávání škola pravidelně využívá komerčních testů, ve kterých žáci v minulých letech dosahovali hodnot průměrných, v některých oblastech až podprůměrných, výsledky žáků v testech jsou však v souladu s výsledky testů zaměřených na zjišťování úrovně studijních předpokladů žáků. Škola obdržela certifikát společnosti SCIO za aktivní přístup k hodnocení kvality vlastní výchovně vzdělávací činnosti ve školních letech 2008/2009 a 2009/2010. K zjišťování znalostí žáků vyučující vytvářejí i vlastní evaluační nástroje, zejména čtvrtletní a pololetní práce, jejichž výsledky zpravidla systematicky analyzují. Na jednání pedagogické rady a schůzkách předmětových komisí jsou mj. projednávány i slabší výsledky vzdělávání žáků zejména v přírodovědných předmětech. Byly pojmenovány možné příčiny a stanovena i opatření směřující ke zlepšení výsledků žáků, zatím bez výraznějšího zlepšení. Žáci v posledním období neprojevují dostatečný zájem o doučování nebo konzultace, u některých chybí potřebná motivace pro přijetí na střední školu, slabší je i spolupráce s rodiči. Účast na soutěžích a olympiádách je minimální (matematika, fyzika, zeměpis, chemie), každoročně se však zúčastňují matematické soutěže Klokán, ale výsledky nejsou příliš uspokojivé. Naopak velmi úspěšní jsou někteří žáci v případě přírodovědných soutěží např. Zelená stezka - zlatý list a Naší přírodou, ve které žáci obsadili 1. a 3. místo a jeden postoupil až do krajského kola. Pozitivem je realizace aktivit zaměřených na podporu EVVO a zapojení školy do projektu M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy) podporujícího ekologickou výchovu. Žáci 1. stupně v rámci tohoto projektu mj. pěstují sazenice jehličnatých stromů a ve spolupráci s obcí plánují založit školní les. Škola se dále aktivně zapojuje do celé řady sportovních, výtvarných a zejména pěveckých soutěží, ve kterých žáci rovněž dosahují velmi dobrých výsledků (viz výroční zprávy). V internetové soutěži „Hravě žij zdravě“ se žáci 5. ročníku umístili na 4. místě v rámci Olomouckého kraje, v soutěži ve sběru víček z PET lahví získala škola 2. místo.

MŠ a 1. stupeň ZŠ vyučují hudební výchovu dle speciálních pomůcek, vyučující využívají nové metody a způsoby práce pod názvem „Netradiční pomůcky v HV“, které vypracovala bývalá ředitelka ZUŠ Potštát Irena Kršková. Práci s těmito pomůckami prezentují v ukázkových hodinách pedagogům z celé republiky v rámci hudebního víkendu Potštátský houslový klíč.

Od školního roku 2008/2009 škola realizuje Projekt ESF (Evropský sociální fond) Investice do rozvoje vzdělávání, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, název projektu „Technické a jazykové vzdělávání na ZŠ Potštát, energetikou k udržitelnému rozvoji“. Cílem projektu je v souladu s požadavky trhu práce a nároky středního školství rozvinout klíčové kompetence žáků ZŠ, podnítit jejich zájem o studium technických oborů, inovovat jejich výuku a rovněž na konkurenceschopnou úroveň povýšit jazykové vzdělávání. V rámci projektu pracovali pedagogové na tvorbě vlastních metodických materiálů pro

předměty prvouka, chemie, přírodověda, fyzika, německý jazyk, anglický jazyk. Od ledna 2010 probíhá pilotní výuka dle těchto materiálů. Žáci jsou úspěšní při přijímacím řízení na střední školy a zejména na učební obory, na které se hlásí většina žáků devátého ročníku (viz výroční zprávy). Souhrnné hodnocení výsledků vzdělávání je prezentováno ve výročních zprávách o činnosti školy a ve vlastním hodnocení školy. Škola systematicky prezentuje výsledky svých aktivit prostřednictvím průběžně aktualizovaných webových stránek, článků uveřejněných v místním a regionálním tisku nebo během pravidelných Dnů otevřených dveří a jiných akcí pro rodiče a veřejnost.

Naplnování cílů základního vzdělávání, rozvoj funkčních gramotností, klíčových kompetencí a úrovně dosažených výsledků vzdělávání byly sledovány na 1. nebo 2. stupni ve vyučovacích předmětech anglický jazyk, český jazyk, německý jazyk, fyzika, matematika, prvouka a přírodopis. Ve většině hospitovaných hodin bylo uplatňováno průběžné hodnocení žáků, které bylo zpravidla odůvodněné, motivující a poskytovalo žákům potřebnou zpětnou vazbu. Naopak v dostatečné míře nebyl vytvořen prostor pro závěrečné hodnocení a sebehodnocení žáků.

V průběhu sledované výuky na 1. stupni převažovala pozitivní zjištění, výuka probíhala v souladu s navrženými časově tematickými plány, respektovány byly individuální vzdělávací potřeby žáků, vzdělávání celkově směřovalo k utváření a rozvoji požadovaných klíčových kompetencí žáků. Vhodně volenými metodami a formami práce ve třídách se spojenými ročníky, úvodní motivací, činnostním pojetím výuky, zařazením problémových úkolů, práce s chybou, využitím mezipředmětových vztahů byl vytvářen prostor pro tvořivost žáků a rozvoj zejména kompetencí pracovních, sociálních, kompetencí k učení a k řešení problémů. Žáci prokazovali aktivní přístup při získávání vědomostí, samostatnost a respektovali dohodnutá pravidla. Ve všech sledovaných hodinách byly vytvářeny podmínky pro rozvoj čtenářské gramotnosti vedením ke čtení s porozuměním a bez chyb, prací s učebními texty, pracovními listy a využitím odborných publikací. Trvalý důraz byl kladen na průběžnou relaxaci, respektovány byly věkové a vývojové zvláštnosti i osobní tempo žáků. V části výuky byly uplatňovány různé formy sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Výuka anglického jazyka probíhá v souladu s požadavky RVP ZV od 3. ročníku, od 7. ročníku je žákům nabídnut druhý cizí jazyk (německý). Materiální podpora výuky učebnicemi, slovníky, nástěnnými mapami a dalšími nezbytnými pomůckami je na standardní úrovni. Učebnice pro výuku cizích jazyků jsou vhodně zvoleny vzhledem k věku a dosažené úrovni znalostí žáků a jsou účelně doplňovány dalšími materiály z jiných zdrojů, zejména časopisů určených k výuce cizího jazyka. Vyučující pravidelně využívají odbornou učebnu pro cizí jazyky, která je vybavena počítači a interaktivní tabulí. Hospitované hodiny cizího jazyka se vyznačovaly názorností a střídáním činností, byly uplatňovány zejména komunikativní metody a formy práce, využity byly i aktivity rozvíjející samostatnou nebo skupinovou práci žáků. V některých sledovaných hodinách převládalo frontální řízení výuky s menším podílem jiných výukových postupů a zpestřujících aktivit vhodných pro udržení pozornosti žáků a jejich motivaci k dalším činnostem. Organizační struktura hodin byla promyšlená a předem připravená, jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly. Pracovní tempo, obsah i rozsah učiva umožňovaly zapojení všech žáků včetně žáků se SVP. Napříč sledovanou výukou byly rozvíjeny zejména receptivní a produktivní řečové dovednosti, v menší míře byla posilována interaktivní složka jazyka. Zvolené metody a formy výuky přispívaly k rozvoji příslušných klíčových kompetencí a vedly žáky k zodpovědnosti za vlastní vzdělávání. Vyučující se

snažily se žáky komunikovat převážně v cizím jazyce, pro vysvětlení neznámých výrazů vhodně používaly češtinu. Kontakt mezi žáky a vyučujícími byl bezprostřední, zcela přirozený, ve všech hospitovaných hodinách se projevovala znalost a respektování předem dohodnutých pravidel.

Výuka matematiky a přírodovědných předmětů na 2. stupni měla kvalitativně rozdílnou úroveň. Zjištěné nedostatky jsou částečně důsledkem nekvalifikované výuky nebo kratší praxe na tomto typu školy. Převážná část vyučovacích hodin byla vedena frontálně, aktivizující metody a formy práce, diferencovaná výuka nebo individuální přístup byly zařazovány spíše ojediněle. Pozitivem byly většinou vhodné pracovní tempo, zařazování motivačních prvků, práce s textem v učebnici, snaha o názornost výuky, aktivizaci žáků a jejich vtažení do vzdělávacího procesu např. formou praktických činností (fyzika) nebo soutěže připravené žáky na konci výuky (přírodopis). Patrná byla snaha o rozvoj kompetencí k řešení problému a k učení, nedostatečně byly rozvíjeny zejména kompetence komunikativní, sociální a personální. K negativům patřily zejména monotónní průběh výuky a následná pasivita žáků, dílčí metodické nebo odborné chyby, nedostatečná zpětná vazba nebo absence průběžného hodnocení žáků, což bylo důsledkem vytvoření malého prostoru pro diskuzi a komunikaci žáků. Po celou dobu žáci prokazovali průměrnou úroveň znalostí a osvojení klíčových kompetencí. Dlouhodobé negativní hodnocení výkonů žáků učitelem nelze přijmout jako vhodný motivační nástroj ke zlepšení výsledků vzdělávání. Ze statistických údajů (2. pololetí školního roku 2009/2010 a 1. pololetí 2010/2011) vyplývá, že dosahované výsledky v matematice a přírodovědných předmětech, jsou na nižší úrovni a je třeba hledat další racionální opatření k eliminaci tohoto problému.

Hodnocení předpokladů ke vzdělávání v ZŠ podle požadavků školského zákona

Při přijímání k základnímu vzdělávání škola postupovala dle platného právního předpisu, veřejnosti byly včas a obvyklým způsobem poskytnuty informace o termínu, místě zápisu i vzdělávací nabídce školy (místní rozhlas, informace rodičům prostřednictvím mateřské školy, vývěsky). Vydaná rozhodnutí pro školní rok 2010/2011 byla podložena žádostmi zákonných zástupců dětí, v případě odkladu a dodatečného odkladu povinné školní docházky také doporučujícím posouzením poradenského zařízení nebo dětského lékaře. Žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, je umožněno ve vzdělávání dále pokračovat.

Ve svém ŠVP ZV má škola definována pravidla a postupy pro zabezpečení výuky všech kategorií žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Aktuálně eviduje dva žáky se SVP (žáci se zdravotním postižením – poruchy učení, vada sluchu), kteří jsou vzdělávání formou individuální integrace s využitím individuálních vzdělávacích plánů (IVP). Vyučující respektují vzdělávací potřeby těchto žáků zejména tolerancí k chybovosti, redukcí obsahu a rozsahu učiva a zohledňováním při klasifikaci. Individuální přístup k žákovi se SVP v průběhu výuky byl patrný zejména na 1. stupni.

Standardní činnosti v oblasti školního poradenství jsou zabezpečeny prostřednictvím výchovné poradkyně, která zároveň vykonává i funkci školního metodika prevence. Ve spolupráci s ředitelkou školy, vyučujícími, odbornými poradenskými pracovišti i dalšími institucemi je zabezpečována informační a metodická pomoc v oblasti kariérového poradenství i činnosti ve vztahu k žákům se SVP i žákům méně úspěšným,

poradenské služby se zaměřují rovněž na plánování a koordinaci prevence rizikového chování.

Aktuální ŠVP ZV je zpracován v návaznosti na RVP ZV. Obsahové nedostatky, na které ČŠI upozornila při provádění textové analýzy v roce 2009, byly již odstraněny. Dílčí změny v obsahu ŠVP ZV byly provedeny na základě hodnocení a diskuze v pedagogickém sboru. Deklarované vzdělávací cíle korespondují s cíli kurikulární reformy, odpovídají podmínkám a možnostem školy. ŠVP ZV stanoví vhodné postupy a vzdělávací strategie, umožňuje získávání a osvojování potřebných vědomostí a dovedností a utváření klíčových kompetencí žáka. Zároveň umožňuje i modifikaci vzdělávacího obsahu pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků mimořádně nadaných.

Učební plány jsou dodrženy, disponibilní časová dotace je vhodně využita zejména k posílení výuky českého jazyka, matematiky, přírodovědných předmětů, výtvarné a na 1. stupni hudební výchovy. Realizované volitelné předměty v 7. – 9. ročníku odpovídají nabídce uvedené v ŠVP ZV, obsahově vytvářejí příznivé podmínky k rozvoji jazykových, informačních a praktických dovedností. Nedostatky ve správném zařazení volitelných předmětů do učebního plánu byly v průběhu inspekce odstraněny. Vzdělávací nabídka školy je doplněna zájmovými útvary a dalšími aktivitami (projekty, soutěže) zaměřenými zejména na rozvoj environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO). Časové rozložení výuky, skladba rozvrhu hodin a režim dne odpovídaly požadavkům stanoveným právními předpisy. Maximální možný počet vyučovacích hodin při dopoledním vyučování nebyl překročen v žádném z ročníků, dodržena byla délka přestávek mezi jednotlivými vyučovacími hodinami. V zařazení jednotlivých vyučovacích předmětů do rozvrhu hodin byla zpravidla zohledněna jejich náročnost.

Ředitelka školy splňuje pro výkon funkce potřebné kvalifikační předpoklady. Organizační uspořádání a způsob řízení odpovídá velikosti a typu školy, která je řízena jako integrované zařízení. Kompetence, práva a povinnosti pracovníků jsou jasně deklarovány ve vnitřních dokumentech. Koncepční záměry a vzdělávací strategie vedení školy inovuje, dokumenty na sebe formálně i obsahově navazují. Na základě vlastního hodnocení, jednání pedagogické rady a metodických orgánů škola zpravidla přijímá opatření k eliminaci nedostatků. Krátkodobé plánování, operativní řízení i přenos informací jsou funkční. Kontrolní mechanismy jsou vhodně nastaveny, zobecněné závěry a případná opatření jsou většinou prezentovány na provozních poradách. Pedagogická rada i zřízené metodické orgány participují na organizování činnosti školy, podávají návrhy, připomínky a podněty ke zkvalitnění výuky a výsledků vzdělávání, jejich dopad se však zejména v přírodovědných předmětech na 2. stupni zatím výrazně neprojevil. Dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu, některé obsahové nedostatky (např. v učebním plánu, výroční zprávě o činnosti školy, dokumentaci třídního učitele, žákovských knížkách) byly většinou operativně odstraněny již v průběhu inspekční činnosti. Výrazným pozitivem řídicí práce je iniciace a zapojení školy do projektů a získávání mimorozpočtových prostředků ke zlepšování podmínek vzdělávání pro žáky i učitele. Naopak rezervy jsou zejména v personální práci, kdy část výuky je zabezpečena nekvalifikovanými pedagogy, přičemž nebyla vždy přijata účinná opatření ke zlepšení stavu (viz dále). Problémem, který vnímá i většina pedagogů, je trvalý úbytek žáků a spíše negativní pohled veřejnosti na práci školy v důsledku např. dosahovaných výsledků žáků, materiálně-technického zázemí, nebo personálního zajištění výuky.

Personální podmínky školy nejsou optimální. Ve školním roce 2010/2011 zajišťuje vzdělávání žáků celkem 9 pedagogů včetně ředitelky školy. Z celkového týdenního počtu

odučených hodin je 69 vyučovacích hodin (38,12 %) realizováno vyučujícími bez odborné kvalifikace pro výuku na daném stupni základní školy - dva vyučující mají pouze středoškolské vzdělání, jeden učitel má vysokoškolské vzdělání zaměřené na výchovu a vzdělávání dospělých. Také výchovná poradkyně zatím neabsolvovala požadované kvalifikační studium pro výchovné poradce. Nekvalifikovanost měla v některých případech negativní vliv na úroveň poskytovaného vzdělávání a projevila se zejména formou dílčích odborných a metodických nedostatků. Výjimkou byla pouze výuka anglického jazyka, kde sledovaná výuka, výsledky žáků a předložené výstupy (testy, žákovské sešity apod.) odpovídaly standardní kvalitní výuce. Vedení školy se snaží eliminovat veškerá personální rizika a vyžaduje od nekvalifikovaných zaměstnanců doplnění požadované kvalifikace studiem příslušného oboru. Nekvalifikovaná vyučující anglického jazyka si v současné době doplňuje kvalifikaci studiem na VŠ, další dva nekvalifikovaní vyučující na požadavek ředitelky školy doposud nezareagovali a studium příslušného oboru nezahájili. Vedení školy umožňuje všem vyučujícím účastnit se vzdělávacích akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), volených dle vlastního zájmu v návaznosti na potřeby a priority školy. Na nejbližší období jsou naplánovány zejména akce související se zaváděním nových metod a forem výuky, ředitelka školy se účastní seminářů zaměřených na finance, granty, strukturální fondy a legislativu. Další vzdělávání směřující ke zkvalitňování personálních podmínek a podpoře profesního růstu pedagogů bude uskutečňováno v rámci individuálního projektu z OP VK, oblasti podpory 1.4 – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách (EU Peníze školám), který škola zahájí ve školním roce 2011/2012.

V materiálním vybavení školy došlo ve sledovaném období k pozitivním změnám v zabezpečení výuky v oblasti ICT a jazykového a přírodovědného vzdělávání. Výrazný podíl na tomto stavu mají prostředky získané z projektů EU a MŠMT, které umožnily zřízení počítačové a jazykové učebny a odborné učebny pro výuku fyziky a chemie. K vybavení těchto učeben patří kromě počítačových stanic (celkem 27) také multifunkční zařízení, interaktivní tabule, výukový software a odpovídající nábytek. Kromě těchto učeben má škola k dispozici 7 kmenových tříd a další odborné nebo poloodborné učebny (cvičnou kuchyňku, dílnu, učebnu hudební výchovy, tělocvičnu, keramickou dílnu, školní knihovnu). V závislosti na finančních podmínkách jsou průběžně pořizovány učebnice, publikace do žákovské knihovny a doplňován fond učebních pomůcek. Prostředí školy je postupně modernizováno dle finančních možností zřizovatele (elektroinstalace, osvětlení, zateplení tělocvičny, průtokové ohříváče vody, obnova nábytku), vzhledem ke stáří původní školní budovy a přistaveným učebním pavilonům však vyvstává potřeba celkové rekonstrukce venkovních i vnitřních částí školního komplexu (výměna oken, zateplení, elektroinstalace, rekonstrukce střechy). Fyzickou prohlídkou školy byly rovněž zjištěny nedostatky v oblasti stavebně-technické, kdy některé prostory a zařízení školních budov neodpovídaly požadavkům právních předpisů na bezpečné pracovní a školní prostředí. Bezpečnostní riziko vyžadující eliminaci představují zejména vyčnívající ventily radiátorů ústředního topení, prasklina nad schodištěm do 1. patra v učebním pavilonu, odstávající koberce ve třídách na prvním stupni, nedostatečné jištění oken v učebním pavilonu). Odstraňování některých dílčích nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bylo zahájeno ještě v jejím průběhu.

Škola standardním způsobem zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků (dále BOZ), svou činností vytváří vhodné podmínky pro jejich správný fyzický, psychický i sociální vývoj. Žáky průběžně poučuje o možném ohrožení zdraví při všech vzdělávacích činnostech, zajišťuje nad nimi náležitý dohled ve škole i při akcích mimo školu. Školní úrazy jsou

řádně evidovány a vykazovány, je prováděn rozbor úrazovosti a stanovovány další postupy. Výsledkem přijatých opatření je výrazné snížení úrazů ve sledovaném období. Důslednou primární prevencí a realizací minimálního preventivního programu škola eliminuje i výskyt rizikového chování žáků. Preventivní program je pravidelně vyhodnocován, o účinnosti nastavené strategie svědčí absence závažných negativních jevů typu šikany či agresivity, nízkého počtu neomluvených vyučovacích hodin a hodnocení žáků sníženým stupněm z chování. Tematika prevence je začleněna do jednotlivých vzdělávacích oblastí, zejména do předmětů prvouka, přírodověda, občanská, rodinná a tělesná výchova a je součástí dalších školních i mimoškolních projektů a aktivit. Projevy rizikového chování žáků jsou operativně řešeny ve vzájemné spolupráci výchovné poradkyně, ředitelky školy, třídních učitelů, závažnější problémy ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků a příslušnými institucemi a jsou přijímána odpovídající opatření. Žáci mají možnost vyjadřovat se k dění ve škole, iniciovat školní aktivity a řešit své problémy společně s vyučujícími, popřípadě s vedením školy na pravidelných jednáních žakovského parlamentu (zástupci žáků 3. – 9. ročníku). Anonymním podnětům slouží tajná schránka, která je současně místem pro shromažďování příspěvků do školního časopisu Karavana.

V roce 2010 škola hospodařila s celkovou částkou 7 816 900,- Kč. Hlavními finančními zdroji byly prostředky státního rozpočtu a dotace zřizovatele, dále příjmy z doplňkové činnosti (např. stravování cizích strávníků, úplata za předškolní vzdělávání a školní družinu), prostředky fondů a ostatní příjmy včetně účelově vázaných prostředků. Dotace zřizovatele, řádově ve výši 1 900 000,- Kč, pokrývala zejména provozní náklady, umožnila provádění oprav a běžné údržby i organizování některých školních a mimoškolních aktivit. Za pronájem školní tělocvičny škola po dohodě se zřizovatelem nevybírá žádné poplatky, sponzorská činnost ve prospěch školy není realizována. Finanční prostředky ze státního rozpočtu byly využívány v souladu s potřebami školy k realizaci ŠVP, tj. na DVPP, nákup učebnic, učebních pomůcek, platy pracovníků apod. V roce 2010, po několika úpravách, škola hospodařila s částkou ze státního rozpočtu ve výši 5 916 900,- Kč včetně dotace na realizaci rozvojového programu „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku“. Další příspěvek škola získala prostřednictvím Grantového programu regionu Hranicko 2010. Čerpání finančních prostředků probíhá plánovitě dle stanovených priorit a potřeb školy, výdajové položky jsou průběžně sledovány, svěřené finanční prostředky byly řádně vyúčtovány. Ve srovnání s rokem 2009 byl zaznamenán pokles finančních prostředků ze státního rozpočtu zejména v oblasti ONIV, a to více než o 40 %. Důsledkem je nutnost zavedení úsporných opatření a omezení řady aktivit, mj. v souvislosti s inovací učebnicového fondu, učebních pomůcek, s realizací DVPP apod., což vyplynulo z porovnání sledovaných ukazatelů. Pozitivem je zapojení školy do projektů, jejichž realizace je spojena se získáním značných finančních prostředků. Aktuálně škola zahájí realizaci projektu EU peníze školám, jehož smyslem je účelné využití finančních prostředků EU ke zlepšení podmínek pro vzdělávání.

Zřizovatel je o činnosti a záměrech školy pravidelně informován, umožňuje trvalé zkvalitňování podmínek pro činnost školy zajišťováním základního provozu i poskytováním mimořádných větších investic (výměna osvětlení ve dvou patrech, přechod na ekologické palivo atd.). Komunikace školy se zákonnými zástupci žáků probíhá standardním způsobem, tj. formou žakovských knížek, třídních schůzek, konzultačních hodin a individuálních pohovorů, rodiče mají po dohodě s vyučujícími možnost kdykoli školu navštívit. Kontrolou žakovských knížek bylo zjištěno, že záznamy a sdělení rodičům nebyly vždy úplně z hlediska obsahu a formy prověřovaných znalostí a dovedností, nedostatečná byla frekvence známek v předmětech výchovného zaměření. Škola úzce

spolupracuje se školskou radou, ředitelka školy plní ve vztahu k ní povinnosti dané platným právním předpisem. Při škole pracuje také SRPŠ, které finančně přispívá na některé aktivity žáků pořádané školou a podílí se na jejich organizaci. Úspěšně je rozvíjeno partnerství se ZUŠ Potštát, jejíž výchovné koncerty škola navštěvuje. Škola v případě potřeby spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními v regionu a odborem sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Hranice.

Hodnocení hlavních výsledků předškolního vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV

Aktuální verze ŠVP PV odpovídá reálným podmínkám a možnostem školy a je ve většině kritérií v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Na základě provedené textové analýzy ŠVP PV Českou školní inspekci přijala škola opatření a provedla jeho dílčí úpravy. Po realizovaných personálních změnách aktualizovaly vyučující MŠ přednostně třídní vzdělávací programy a v současné době na základě provedené analýzy inovují celý ŠVP PV. Inovaci vyžaduje zejména kapitola „Obsah vzdělávání“, která postihuje jen částečně integrované vzdělávání. Hlavní zaměření programu na ekologickou výchovu je podpořeno průřezově zpracovaným projektem Mrkvička, v rámci kterého se škola zařadila do celostátní sítě škol s prohloubeným zájmem o tuto oblast. Škola tak u dětí nadstandardně podporuje rozvoj přírodovědné gramotnosti. Součástí projektu je úzká spolupráce s místním mysliveckým sdružením a stálý kontakt s přírodou. Výsledky své práce MŠ vhodně prezentuje v místním i regionálním tisku.

Cílovou sledovanou skupinou jsou zejména děti před nástupem do základního vzdělávání. MŠ se zaměřuje na rozvoj samostatnosti, grafomotoriky, na podporu čtenářské, matematické a sociální gramotnosti dětí. V průběhu inspekce sledovaná podpora utváření základů jednotlivých gramotností byla přirozeně začleňována do běžných činností, spontánních her i didakticky zacílených aktivit. Zejména nejstarší děti byly vedeny k elementárnímu řešení problémových situací, ke slovnímu vyjadřování, k vytváření vztahu a práci s knihou, k poslechu čteného s porozuměním. Výchova ke zdraví je školou podporována pestrým stravováním včetně zavedeného pitného režimu, důslednou hygienou, pravidelným čištěním zubů, otužováním při aktivním pobytu v přírodě. V době odpoledního odpočinku mají děti s nižší potřebou spánku možnost relaxovat při klidných činnostech připravených učitelkami. K mimořádným aktivitám MŠ patří stejně jako na 1. stupni ZŠ uplatňování specifické metody k podpoře hudebního vnímání a rozvoje dětí, kterou vytvořila bývalá ředitelka místní ZUŠ. Děti MŠ s učitelkami každoročně prezentují práci podle uvedené metody na „Potštátském houslovém klíči“, který je organizován jako seminář pro učitele zaměřený na seznámení s uplatněním této metody. Výsledky užívané metody se příznivě projeví ve správně uplatňovaném rytmu, tempu i melodii řeči a zpěvu, v reakci na znakový i notový záznam, ve vzbuzení zájmu o hudební činnosti. Uplatňované metodické postupy za využití specifických pomůcek jsou pro děti zajímavé a vedle hudebního rozvoje podporují pomocí zvládnuté rytmizace slov netradičně i rozvoj čtenářské gramotnosti.

Z chování a projevů dětí bylo zřejmé, že jsou v prostředí školy spokojené, jisté a cítí se bezpečně. Nově přichozím dětem škola umožňuje postupnou adaptaci na nové prostředí i situace. Pedagogické pracovnice respektují potřeby dětí, ve vzdělávání uplatňují individuální vzdělávací přístup a činnosti diferencují podle náročnosti s ohledem na jejich věk a dovednosti. V rámci organizace uplatňuje MŠ tradiční denní režim respektující

intervalů podávání stravy a dělení činností na spontánní a řízené. V souladu s požadavky RVP PV je třeba ve větší míře uplatňovat individuální a skupinové didakticky zacílené činnosti při využívání účinných moderních metod zejména prožitkového učení, které děti vedou k samostatnosti, rozvoji sebereflexe a elementárního sebehodnocení. Významnou pozornost škola v rámci výchovy ke zdraví věnuje každodennímu cvičení a každoročně organizovanému plaveckému výcviku.

K prioritám MŠ patří úzká spolupráce s rodičovskou veřejností, na jejíž podporu je organizována tzv. miniskolička, v níž se jednou týdně schází maminky s dětmi před nástupem do MŠ a postupně se seznamují s prostředím. Rodiče docházejících dětí zve MŠ ke společným aktivitám, tvořivým dílnám a oslavám významných dnů. Vzájemné spolupráci napomáhá funkční informační systém školy, zaměřený zejména na pravidelný osobní kontakt s rodiči, informační nástěnky, případně prezentační fotodokumentaci. Mateřská škola se významně podílí také na životě celého města svými častými vystoupeními.

Škola se úspěšně zaměřuje na prevenci rizik a předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Děti v MŠ úspěšně zvládají stanovená pravidla společenského chování.

Hodnocení předpokladů mateřské školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Mateřská škola splňuje formální podmínky pro svoji činnost, pro realizaci předškolního vzdělávání dle ŠVP má standardní předpoklady. Stanovená organizace školy s jasně vymezenými povinnostmi jednotlivých zaměstnanců MŠ vytváří prostředí vzájemné důvěry, týmové spolupráce a podporuje vznik příznivého klimatu uvnitř školy. Ředitelka školy pověřila odpovědností za činnost MŠ vedoucí učitelku, která plní povinnosti vyplývající z řízení, drobné nedostatky ve vedení povinné dokumentace (školní řád) byly odstraněny v průběhu inspekce. Zatím však nebyl vytvořen systém vyhodnocování výsledků činnosti MŠ v rámci společného subjektu a jejich zapracování do stěžejních školních dokumentů.

Ve školním roce 2010/2011 zajišťují předškolní vzdělávání tři pedagogické pracovnice, z nichž dvě nesplňují požadovanou kvalifikaci. Pro efektivní využívání jejich přímé pedagogické práce má škola vytvořený systém postupného ranního scházení v jednotlivých třídách, což umožňuje v jedné třídě částečné překrývání přímé práce učitelek ve prospěch individuální a skupinové práce s dětmi. Druhá třída je provozována jen polodenně, na odpolední provoz jsou děti spojeny. Učitelka, která pracuje ve třídě s polodenním provozem sama se šestnácti zapsanými dětmi má zkrácený úvazek (0,88) přesto, že škola dostala pro učitelky MŠ stanovený celkový úvazek vyšší (3,39). Tím škola nezajišťuje rovné podmínky pro učitelky MŠ, v jedné třídě připadá na 2 učitelky s celými pracovními úvazky po čtrnácti zapsaných dětech, jsou vytvořeny podmínky pro souběžnou práci umožňující prohloubenou individualizaci předškolního vzdělávání, zatímco ve druhé třídě s vyšším počtem dětí, stále v dopoledním náročnějším provozu a stále sama pracuje učitelka na úvazek zkrácený. Chybějící odborná kvalifikace dvou pedagogických pracovnic (jedna má vysokoškolské vzdělání pedagogického směru, druhá vykonala jednotlivou zkoušku z pedagogiky) neměla negativní dopad na kvalitu vzdělávání v MŠ. Všechny učitelky se zapojují do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), které zaměřují jak na konkrétní vzdělávací projekty, tak na získávání systémových znalostí a dovedností směřujících k porozumění kurikulární reformě a jejímu uvádění do praxe.

Poznatky z akcí DVPP i ze samostudia se pozitivně promítají do zlepšující se kvality plánování i vyhodnocování předškolního vzdělávání, aktuálně se projevilo zejména ve zpracování třídních vzdělávacích plánů.

MŠ zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý vývoj dětí, vyhodnocuje sociální a bezpečnostní rizika a přijímá účinná opatření k jejich minimalizaci. Ve společné budově se ZŠ má vymezeny vhodné prostory, v rámci účelně stanovené organizace využívá školní jídelnu ke stravování a školní tělocvičnu k pohybovým aktivitám. Obě třídy s potřebným zázemím byly vhodně zrekonstruovány a vybaveny novým nábytkem umožňujícím přehledné uložení pomůcek a hraček, což u dětí zvyšuje motivaci k činnostem. Vzdávkovým rozdílkům dětí však neodpovídá velikost židliček a stolků ve třídě starších dětí. Velmi malý sedací nábytek představuje riziko pro zdravý rozvoj fyzicky vyspělých dětí 5 – 6 letých. Ve všech dalších ohledech škola vytváří funkční, estetické a podnětné prostředí, které pozitivně ovlivňuje celkový osobnostní rozvoj dětí.

Závěry, celkové hodnocení školy

- Škola poskytuje dětem a žákům vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.
- Při přijetí dětí k předškolnímu a základnímu vzdělávání a při jejich vzdělávání škola respektuje zásady a cíle definované školským zákonem a zásady rovného přístupu. Rozsah školou realizovaných opatření souvisejících se vzděláváním žáků se ŠVP je na standardní úrovni.
- Systém řízení umožňuje efektivní fungování spojeného zařízení. Výrazným pozitivem v práci školy je snaha o získávání mimorozpočtových prostředků ke zkvalitnění podmínek vzdělávání realizací rozvojových projektů. Rezervy jsou zejména v oblasti personálního rozvoje školy a zabezpečení kvalifikované výuky a intenzivnější komunikaci s rodiči a veřejností.
- Vzdělávací činnost ZŠ probíhá podle platných vzdělávacích programů. ŠVP ZV byl po upozornění ČŠI v roce 2009 opraven a je v souladu s RVP ZV. Učební plány jsou dodrženy, účelně a v souladu s prioritami ŠVP ZV je využita disponibilní časová dotace.
- Celkově průměrné personální, prostorové a materiálně-technické podmínky v ZŠ umožňují realizaci ŠVP ZV. Provedené úpravy a rekonstrukce přispěly ke zlepšení podmínek vzdělávání, nutné je pokračování v zahájených aktivitách a modernizaci. Další plánované akce (např. projekt EU peníze školám) umožní potřebný rozvoj školy.
- Škola standardním způsobem zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí a žáků, dílčí riziko z hlediska vytváření bezpečného prostředí představují některé technické nedostatky v prostorách školy, které je nutné neprodleně odstranit. K prevenci rizikového chování žáků jsou využívány funkční nástroje. Pozitivem jsou nabídka a zapojení žáků do školních a mimoškolních aktivit a realizace projektů na podporu vzdělávání a rozvoje osobnosti žáků.
- Ve sledovaném období (rok 2010) škola účelně čerpala přidělené prostředky ze státního rozpočtu k realizaci vzdělávacích aktivit a školních vzdělávacích programů v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Postupné snižování ONIV od roku 2010 vedlo ke zpomalení procesu inovace a omezení některých dalších vzdělávacích aktivit.

- *Ve výuce v ZŠ byly uplatňovány tradiční, ale i moderní aktivizující metody a formy práce. Žákům umožňovaly v potřebné míře získat a osvojit si potřebné znalosti, rozvíjet klíčové kompetence a funkční gramotnosti. Škola většinou respektuje stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání, nedostatečně bylo uplatňováno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků i závěrečné zhodnocení průběhu výuky.*
- *V ZŠ průběžně sledují a zjišťují úroveň výsledků vzdělávání s využitím vlastních i komerčních evaluačních nástrojů. Škola výsledky analyzuje a přijímá opatření k eliminaci nedostatků. Žáci se nepravidelně zúčastňují různých soutěží a olympiád, na některých z nich dosáhli v minulém období velmi dobrých výsledků. V průběhu inspekce byla zpravidla zaznamenána standardní úroveň osvojení předpokládaných výstupů vymezených RVP ZV, někteří žáci mají opakovaně problémy se zvládnutím základního učiva. Rezervy jsou ve výsledcích vzdělávání v přírodovědných předmětech.*
- *MŠ od poslední inspekce účelně stabilizovala personální a významně zkvalitnila materiálně-technické podmínky v souladu se současnými požadavky na předškolní vzdělávání. Částečně inovovala ŠVP PV a směřuje k jeho naplňování. Zaměřuje se na podporu osobnostního rozvoje jednotlivých dětí, vytváří příznivé sociální klima. Ve vzdělávání dosahuje standardních výsledků, nadstandardních úspěchů dosahuje MŠ v hudebních a přírodovědných činnostech i v jejich výsledcích. Cíleně směřuje k rozvoji klíčových kompetencí a základů funkčních gramotností u dětí před zahájením povinné školní docházky. Zatím však nevytvořila účinný systém průběžného a komplexního zjišťování a hodnocení výsledků předškolního vzdělávání zakotveného do hodnotícího systému celého subjektu.*

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Vít Široký, školní inspektor

Vít Široký v. r.

Mgr. Eva Pluskalová, školní inspektorka

Eva Pluskalová v. r.

Mgr. Anna Prstková, školní inspektorka

Anna Prstková v. r.

Mgr. Naděžda Pytlíčková, školní inspektorka

N. Pytlíčková v. r.

V Přerově dne 28. dubna 2011

(razítko)

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Potštátě dne 29. dubna 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Podpis

Mgr. Alena Cvešperová, ředitelka školy

Alena Cvešperová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.